

KOHTUOTSUS

EESTI VABARIIGI NIMEL

Tagaseljaotsus

Kohus	Pärnu Maakohus
Kohtunik	Reena Undrest
Otsuse tegemise aeg ja koht	22. detsember 2008. a Haapsalu kohtumaja
Tsiviilasja number	2-08-52367
Tsiviilasi	AS Hansapank hagi T K vastu võlgnevuse, intressi ja viivise nõudes
Menetlusosalised ja nende esindajad	Hageja AS Hansapank, registrikood 10060701, asukoht Liivalaia 8 Tallinn 15040 Hageja esindajad volikirja alusel jurist Anett Suuder, e-post anett.suuder@swedbank.ee ja jurist Olga Harlamova, e-post: olga.harlamova@swedbank.ee Kostja T K,
Menetluse staatus	Kirjalik menetlus

RESOLUTSIOON

1. Hagi rahuldada.

2. Välja mõista kostjalt T K'ilt hageja AS-i Hansapank kasuks:

2.1. laenulepingust nr 04-447341-JI tulenev võlgnevus kokku 639 114 (kuussada kolmkümmend üheksa tuhat ükssada neliteist) **krooni**, millest põhiosa on 622 884 krooni 75 senti, intress 11 416 krooni 25 senti ja viivis 4 813 krooni;

2.2. laenulepingust nr 07-053367-JK tulenev võlgnevus kokku 1 148 442 (üks miljon ükssada nelikümmend kaheksa tuhat nelisada nelikümmend kaks) **krooni 92 senti**, millest põhiosa on 1 100 000 krooni, intress 20 759 krooni 54 senti ja viivis 27 683 krooni 38 senti;

2.3. arvelduskrediidilepingust nr 07-076246-KT tulenev võlgnevus kokku 408 000 (nelisada kaheksa tuhat) **krooni**, millest põhiosa on 399 425 krooni 49 senti ja viivis 8 574 krooni 51 senti.

3. Otsus kuulub viivitamatule täitmisele.

Menetluskulude jaotus ja rahalise suuruse kindlakmääramine

1. Jätta hageja AS-i Hansapank menetluskulud – riigilõiv 58 750 krooni ja esindaja kulud 1 600 krooni – kostja T K kanda.

2. Välja mõista kostjalt T K hageja AS-i Hansapank kasuks menetluskulu kokku 60 350 (kuuskümmend tuhat kolmsada viiskümmend) **krooni** s.o hageja poolt hagi esitamisel tasutud riigilõiv ja esindaja kulud.

3. Menetluskuludelt tuleb tasuta menetluskulude suurust kindlakstegeva lahendi jõustumisest alates kuni täitmiseni viivist võlaõigusseaduse § 113 lõikes 1 ettenähtud ulatuses.

Edasikaebamise kord

Kostja võib esitada tagaseljaotsuse peale kaja, kui tema tegevusetus, mis oli tagaseljaotsuse tegemise aluseks, oli tingitud mõjuvast põhjusest. Kaja võib esitada sõltumata mõjuva põhjuse olemasolust, kui hagi vastamata jätmise puhul oli kostjale või tema esindajale toimetatud kätte muul viisil kui isiklikult allkirja vastu üleandmisega.

Kaja võib esitada tagaseljaotsuse kättetoimetamisest alates 14 päeva jooksul otsuse teinud kohtule. Nõuded kajale on sätestatud tsiviilkohtumenetluse §-s 416.

Hageja nõue

04.08.2008. a esitas AS Hansapank Pärnu Maakohtule hagi T K vastu laenulepingust nr 04-447341-JL tuleneva võlgnevuse nõudes summas 639 114,00 krooni, laenulepingust nr 07-053367-JK tuleneva võlgnevuse nõudes summas 1 148 442,92 krooni ja arvelduskrediidilepingust nr 07-076246-KT tuleneva võlgnevuse nõudes summas 408 000 krooni, kokku 2 195 556 krooni 92 senti nõudes. Hageja palub jätta kõik menetluskulud (s.h tasutud riigilõiv 58 750 krooni ja esindajakulud summas 1 888 krooni) kostja kanda.

Tsiviilkohtumenetluse seadustiku (edaspidi TsMS) § 444 lg 1 alusel jätab kohus käesolevast tagaseljaotsusest välja kohtuotsuse kirjeldava osa.

KOHTU SEISUKOHT

Kohus olles tutvunud tsiviilasja materjalidega leiab, et käesolevas asjas võib tagaseljaotsusega hagi rahuldada.

Tsiviilkohtumenetluse seadustik (edaspidi TsMS) § 407 lg 1 sätestab, et kohus võib hageja taotlusel või omal algatusel hagi tagaseljaotsusega rahuldada hagiavalduses märgitud ja asjaoludega õiguslikult põhjendatud ulatuses, kui kostja, kellele kohus on määranud vastamise tähtaja, ei ole tähtaegselt vastanud, isegi kui hagi toimetati kostjale kätte välisriigis või kui see toimetati kätte avalikult. Sel juhul loetakse hageja esitatud faktilised väited kostja poolt omaksvõetuks.

Hageja võib nimetatud taotluse esitada ka hagiavalduses (TsMS § 407 lg 2). Tagaseljaotsuse võib TsMS § 407 lõikes 1 nimetatud juhul teha kohtuistungit pidamata (TsMS § 407 lg 3).

Kuna kostja ei ole kohtule tähtaegselt vastanud, tuleb lugeda hageja poolt hagi esitatud faktilised väited kostja poolt omaksvõetuks. Kostjale on teatatud hagile vastamata jätmise tagajärgedest.

Kohus asub seisukohale, et hageja on õiguslikult põhjendanud oma hagiavalduses märgitud nõudmist ja TsMS § 407 lg 1 järgi kuulub hagi tagaseljaotsusega rahuldamisele järgmiste sätete alusel.

VÕS § 8 lg 2 sätestab, et leping on lepingupooltele täitmiseks kohustuslik. VÕS § 76 lg 1 ja 3 kohaselt tuleb kohustus täita vastavalt lepingule või seadusele ja kohustus loetakse kohaselt täidetuks, kui see on täidetud täitmise vastuvõtmiseks õigustatud isikule õigel ajal, õiges kohas ja õigel viisil.

VÕS § 82 lg 2 sätestab, et kui kohustuse täitmiseks on ette nähtud tähtaeg või kui see on määratletav lepingu alusel, tuleb kohustus täita selle tähtaja kestel, kui lepingust või asjaoludest ei tulene, et täitmise tähtpäeva võib määrata võlausaldaja.

VÕS § 396 lg 1 kohaselt kohustub laenulepinguga üks isik (laenuandja) andma teisele isikule (laenusaaaja) rahasumma või asendatava asja (laen), laenusaaaja aga kohustub tagasi maksma sama rahasumma või tagastama sama liiki asja samas koguses ja sama kvaliteediga.

VÕS § 100 alusel on kohustuse rikkumine võlasuhtest tuleneva kohustuse täitmata jätmine või mittekohane täitmine, sealhulgas täitmisega viivitamine.

VÕS § 101 lg 1 punktide 1, 4 ja 6 kohaselt kui võlgnik on kohustust rikkunud, võib võlausaldaja nõuda kohustuse täitmist, taganeda lepingust või lepingu üles öelda ning rahalise kohustuse täitmisega viivitamise korral nõuda viivist. VÕS § 108 lg 1 kui võlgnik rikub raha maksmise kohustust, võib võlausaldaja nõuda selle täitmist.

VÕS § 397 lg 1 alusel tuleb majandus- või kutsetegevuses antud laenult maksta intressi. Muu laenulepingu korral tuleb intressi maksta üksnes juhul, kui see on kokku lepitud.

VÕS § 94 lg 1 kohaselt kui kohustuselt tuleb vastavalt seadusele või lepingule tasuda intressi, on intressimääraks poolaasta kaupa Euroopa Keskpanga põhirefinantseerimisoperatsioonidele kohaldatav viimane intressimäär enne iga aasta 1. jaanuari 1. juulit, kui seaduses või lepinguga ei ole ette nähtud teisiti.

VÕS § 101 lg 1 p 6 lubab võlausaldajal rahalise kohustuse täitmisega viivitamise korral nõuda võlgnikult viivist. VÕS § 113 lg 1 sätestab, et võlausaldaja saab võlgnikult rahalise kohustuse täitmisega viivitamise korral nõuda arvates kohustuse sissenõutavaks muutumisest kuni kohase täitmiseni viivist. Viivise määraks loetakse käesoleva seaduse §-s 94 sätestatud intressimäär, millele lisandub seitse protsenti aastas. Kui lepinguga on ette nähtud kõrgem intressimäär kui seadusjärgne viivisemäär, loetakse viivise määraks lepinguga ettenähtud intressimäär

VÕS § 65 lg 1 kohaselt kui mitu isikut peavad kohustuse täitma solidaarselt, võib võlausaldaja nõuda kohustuse täielikku või osalist täitmist kõigilt võlgnikelt ühiselt või igähelt või mõnelt neist. VÕS § 145 lg 1 kohaselt vastutavad põhivõlgnik ja käendaja võlausaldaja ees solidaarselt, kui käenduslepinguga ei ole ette nähtud, et käendaja vastutab üksnes juhul, kui võlausaldaja ei saa nõuet põhivõlgniku vastu rahuldada. Tulenevalt sama paragrahvi lõikest 2 vastutab käendaja käendatava kohustuse eest täies ulatuses. Ta vastutab ka kohustuse rikkumisest tulenevate tagajärgede, eelkõige viivise ja leppetrahvi maksmise ning kahju hüvitamise eest. Võla põhivõlgnikult sissenõudmisega seotud kulude hüvitamise eest vastutab käendaja, kui talle anti sissenõudmise kavatsusest õigeaegse teatamisega võimalus neid kulusid vältida.

VÕS § 101 lg 2 alusel võib võlausaldaja kohustuse rikkumise korral kasutada eraldi või koos kõiki seadusest või lepingust tulenevaid õiguskaitsevahendeid, mida saab üheaegselt kasutada, kui seadusest või lepingust ei tulene teisiti.

Kohus asub seisukohale, et hagi aluseks olevad asjaolud on tõendatud ja eeltoodud seadusesätete alusel tuleb kostjalt T K'ilt hageja AS-i Hansapank kasuks välja mõista laenulepingust nr 04-447341-JI tulenev võlgnevus kokku 639 114 krooni, millest põhiosa on 622 884 krooni 75 senti, intress 11 416 krooni 25 senti ja viivis 4 813 krooni; laenulepingust nr 07-053367-JK tulenev võlgnevus kokku 1 148 442 krooni 92 senti, millest põhiosa on 1 100 000 krooni, intress 20 759 krooni 54 senti ja viivis 27 683 krooni 38 senti; arvelduskrediidilepingust nr 07-076246-KT tulenev võlgnevus kokku 408 000 krooni, millest põhiosa on 399 425 krooni 49 senti ja viivis 8 574 krooni 51 senti.

Menetluskulud

TsMS § 162 lg-te 1, 2 ja 4 kohaselt hagimenetluse kulud kannab pool, kelle kahjuks otsus tehti. Pool, kelle kahjuks otsus tehti, hüvitab teisele poolele muu hulgas kohtumenetluse tõttu tekkinud vajalikud kohtuvälised kulud.

Vastavalt TsMS § 173 lg-le 1 ja 3 esitab asja menetlenud kohus menetluskulude jaotuse menetlusosaliste vahel kohtuotsuses või menetlust lõpetavas määruses. Asja järgmisena menetleva kohtu lahendis esitatakse kogu seni kantud menetluskulude jaotus. Menetluskulude jaotuses näeb kohus ette, millised menetluskulud keegi menetlusosalistest peab kandma. Vajaduse korral määrab kohus kindlaks menetluskulude proportsionaalse jaotuse menetlusosaliste vahel.

TsMS § 174¹ lg 3 kohaselt määrab kohus hageja taotlusel tagaseljaotsuses kindlaks ka kostja hüvitatavad menetluskulud, kui hageja esitab kohtu määratud ajaks menetluskulude nimekirja.

Hageja palub jätta kõik menetluskulud kostja kanda. 12.11.2008. a esitatud menetluskulude hüvitamise taotluse kohaselt on hageja menetluskulud riigilõiv 58 750 krooni ja hageja esindaja kulud summas 1 888 krooni /tl 47, 67-70/. Esindaja kulud on arvutatud lähtuvalt hageja esindajal asja ajamiseks kulunud ajast: tõendite kogumine ja hagiavalduse koostamine 210 min ning menetluskulude kindlaksmääramise avalduse koostamine 30 min, arvestades esindaja poole tunni maksumuseks 200 krooni, kokku 1 600 krooni, millele lisandub käibemaks 18 % s.o 288 krooni (esindaja kulu koos käibemaksuga 1 888 krooni).

TsMS § 175 lg 1 sätestab, et kui menetlusosaline peab menetluskulude jaotust kindlaks määrava kohtulahendi kohaselt kandma teise menetlusosalise lepingulise esindaja või nõustaja kulud, mõistab kohus esindaja või nõustaja kulud nende rahalise kindlaksmääramise korral välja põhjendatud ja vajalikus ulatuses. Lepinguline esindaja on menetlusosalist menetluses esindav advokaat või muu tehinguga määratud esindaja.

TsMS § 174 lg 3 teise lause alusel käibemaksusumma tõendamiseks piisab avaldaja kinnitusest, et ta ei saa tekkinud kuludelt käibemaksu tagasi arvestada.

Eeltoodud sättest tulenevalt, saab kohus menetluskuluna käibemaksu välja mõista vaid siis, kui avaldaja ei saa tekkinud kuludelt käibemaksu tagasi arvestada ja ta kinnitab seda kohtule (Riigikohtu 14.09.2006. a lahend kohtuasjas nr 3-2-1-68-06).

Kohus leiab, et kuna hageja ei ole käeolevas tsiviilasjas kohtule kinnitanud, et ta ei saa tekkinud esindaja kuludelt käibemaksu tagasi arvestada, siis ei ole põhjendatud õigusabikuludele lisanduva 18%-se käibemaksu väljamõistmine kostjalt.

Eeltoodule tuginedes asub maakohus seisukohale, et kostja peab kandma hageja menetluskulud, milleks on hagiavalduse esitamisel tasutud riigilõiv 58 750 krooni ja esindaja kulud summas 1 600 krooni. Nimetatud summad kuuluvad kostjalt hageja kasuks väljamõistmisele.

TsMS § 468 lg 1 p 2 kohaselt tunnistab kohus tagaseljaotsuse omal algatusel tagatiseta viivitamata täidetavaks.

Reena Undrest

Kohtunik